

संपादकीय....

हंगामी भाडेवाढ करणारे
एसटी महामंडळ तोट्यात
नाही, उलट फायद्यातच

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने बस गाड्या चालविण्यासाठीच्या खर्चात कोणतीही वाढ झालेली नसतांना खासगी वाहतूकदारांचा 'आदर्श' समोर ठेऊन प्रवाशांची अडवणूक करून सणासुदीच्या विशिष्ट कालावधीत होणाऱ्या गर्दीच्या वेळी मोठ्या प्रमाणात भाडेवाढ करणे चुकीचे आहे. ड. कांतिलाल तातेड दिवाळीच्या सुट्टीमध्ये प्रवासासाठी होणारी गर्दी लक्षात घेऊन उत्पन्न वाढीसाठी म्हणून महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने ८ नोव्हेंबर ते २७ नोव्हेंबर, २०२३ या कालावधीसाठी मोठ्या प्रमाणात हंगामी भाडेवाढ लागू केली आहे. उदा. नाशिक- पुणे या साध्या गाडीसाठी नेहमीचे भाडे ३१५ रुपये आहे तर या २० दिवसांच्या कालावधीत ते ३४५ रुपये लागतील. तसेच नासिक-शिवाशी बसने प्रवास केल्यास ४६५ च्या ऐवजी ५१५ रुपये भाडे लागेल. ज्या सामाजिक घटकांना परिवहन महामंडळ भाड्यामध्ये सवलत देते, त्यांनादेखील सदरची भाडेवाढ लागू असणार आहे. गेल्या वर्षी महामंडळाने दिवाळीच्या काळात दहा दिवसांसाठी अशी हंगामी भाडेवाढ केली होती. या वर्षी ती २० दिवसांसाठी करण्यात आलेली आहे खर्चात वाढ नाही, भाड्यात मात्र वाढ सणासुदीच्या काळात प्रवाशांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन प्रवाशांची अडवणूक करून भाडेवाढीद्वारे जास्त नफा मिळविण्याच्या हेतूने खासगी वाहतूकदार नेहमीच अशा पद्धतीने भाड्यात मोठ्या प्रमाणात वाढ करतात. परंतु 'लोककल्याणकारी राज्या'च्या संकल्पनेनुन अस्तित्वात आलेल्या, 'बहुजन हिताय, बहुजन सुखाय' हे ध्येय बाळगणाऱ्या महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने बस गाड्या चालविण्यासाठीच्या खर्चात कोणतीही वाढ झालेली नसतांना खासगी वाहतूकदारांचा 'आदर्श' समोर ठेऊन प्रवाशांची अडवणूक करून सणासुदीच्या विशिष्ट कालावधीत होणाऱ्या गर्दीच्या वेळी मोठ्या प्रमाणात भाडेवाढ करणे योग्य, न्याय व समर्थनीय आहे का, हा सर्वच प्रवाशांना नेहमी सतावणारा प्रश्न आहे. बोजा सर्वसामान्य प्रवाशांवर खर्चामध्ये झालेल्या वाढीपेक्षा प्रत्यक्षात त्याहून अनेक पटीने बस भाड्यात वारंवार वाढ करूनही आर्थिक गळती, अनावश्यक खर्चाला आला न घालणे तसेच सवलर्तीचे राजकारण आदि कारणामुळे राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची आर्थिक स्थिती अत्यंत हलाखाची झालेली असून महामंडळाचा संचित तोटा नऊ हजार कोटी रुपयाहून अधिक आहे. एसटी हे सर्वसामान्य प्रवाशांचा आधार असलेले प्रवासाचे साधन आहे. त्यामुळे त्यांचा प्रवास सुखकर व्हावा यासाठी राज्य परिवहन सेवा मजबूत करण्याची आवश्यकता आहे. सध्या वाढत्या प्रवाशांची संख्या लक्षात घेता महामंडळाकडे किमान २१ हजार बससची आवश्यकता आहे. परंतु महामंडळाकडे प्रत्यक्षात सध्या १६ हजार २४३ गाड्या असून त्यापैकी १० वर्षापेक्षा जास्त जुन्या गाड्यांची संख्या जवळपास दहा हजार आहे. राज्यसरकार त्याचा तसेच इतर कोणत्याही आर्थिक निकषांचा विचार न करता आगामी निवडणुका लक्षात घेऊन केवळ सवंग लोकप्रियतेकरिता ४३ समाजघटकांना एसटी प्रवासात सरसकट सवलत देत आहे. उदा. स्वातंत्र्याच्या अमृत महात्सवानिमित्त ७५ वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांसाठी मोफत प्रवासाची देण्यात आलेली सवलत, ६५ ते ७५ वर्षांदरम्यानच्या नागरिकांना तसेच सर्व महिलांना 'एसटी'च्या भाड्यात देण्यात येणारी ५० टक्के सवलतीमुळे होणारा तोटा भरून काढण्यासाठी महामंडळ मोठ्या प्रमाणात भाडेवाढ करते व त्याचा सर्व बोजा प्रामुख्याने ज्यांची आर्थिक क्षमता नाही, अशा विद्यार्थी वर्ग सोडून ६५ वर्षापेक्षा कमी वयाच्या सर्व सर्वसामान्य गरीब पुरुष वर्गावर -ज्यामध्ये अत्यंत गरीब अशा कामगार, शेतमजूर व कष्टकरी आर्द्दांचाही समावेश होतो- त्यांच्यावर पडत असती. अनाकलनीय समर्थन राज्य सरकारने ज्येष्ठ नागरिक व महिलांना दिलेल्या सवलर्तीमुळे प्रवाशांच्या संख्येत मोठ्या प्रमाणात वाढ झालेली असून त्यामुळे एसटी महामंडळाचा तोटा कमी होत आहे. राज्यातील एकूण ३१ विभागीय आगारातील १८ आगार फायद्यात चालत आहेत, असे सांगून सदर सवलर्तीचे समर्थन केले जात आहे. परंतु गेल्या सात महिन्यात ७५ वर्षावरील एक कोटी ४६ लाखाहून अधिक ज्येष्ठ नागरिकांनी मोफत प्रवास केला आहे. त्यांच्या प्रवासामुळे प्रवाशांच्या संख्येत वाढ झाली. परंतु त्यामुळे एसटी महामंडळाला कशा पद्धतीने आर्थिक फायदा झाला, हे समजणे मात्र अनाकलनीय आहे. तसेच ६५ ते ७५ वर्षांदरम्यानच्या नागरिकांना तसेच सर्व महिलांना 'एसटी'च्या भाड्यात देण्यात येणाऱ्या ५० टक्क्याच्या सवलर्तीमुळे प्रवाशांच्या संख्येत वाढ होऊन महामंडळाचा तोटा कमी होऊन ते नफ्यात येत असेल तर उर्वरित पुरुष प्रवाशांच्या बसभाड्यात कोणतीही हंगामी वाढ न करता महामंडळ त्यांच्या बसभाड्यात ५० टक्क्यांची कपात का करीत नाही? भाड्यात देण्यात आलेल्या या सवलर्तीमुळे महामंडळाला नफा होतो याचाच अर्थ महामंडळ आकारीत असलेले सध्याचे मूळ बसभाडे खूपच जास्त आहे, असा होतो; नव्हे प्रत्यक्षात ते सत्यही आहे. अन्यायकारक भाडेवाढ एसटी महामंडळाला दररोज साधारणत: १२ लाख लिटर डिझेलची आवश्यकता असते. त्यामुळे महामंडळाच्या डिझेलवर होणारा खर्च फार मोठा असतो. 'हकीम आयोग'च्या सूक्तानुसार खर्चात ज्याप्रमाणात वाढ होईल त्याप्रमाणातच परिवहन महामंडळाने 'एसटी'च्या भाड्यात वाढ करणे आवश्यक असते. परंतु डिझेलच्या दरात वाढ झाली की ती वाढ, टायर व चेसिसच्या वाढलेल्या किमतींच्या नावाखाली राज्य परिवहन महामंडळ 'हकीम आयोगाच्या सूक्त'चा हवाला देऊन वाढीव खर्चापेक्षा फारच मोठ्या प्रमाणात भाडेवाढ करीत असते. त्यामुळे महामंडळ करीत असलेली भाडेवाढ ही कधीही डिझेलच्या दरवाढीशी सुसंगत नसते. प्रत्यक्षात ती नेहमीच त्यापेक्षा अनेक पटीने जास्त असते. उदा. डिझेलच्या दरवाढीमुळे महामंडळाच्या खर्चात किती वाढ होते हे आपण पाहून नवीन बस एक लिटर डिझेलमध्ये साधारणत: पाच कि. मी. आणि जुनी बस तीन ते चार कि. मी. अंतर जाते. आपण बस एक लिटर डिझेलमध्ये तीन कि. मी. अंतर जाते, असे गृहीत धरू. नाशिक-पुणे अंतर २१० कि. मी. इतके आहे. डिझेलच्या दरामध्ये प्रति लिटर एक रुपया वाढ झालेली असल्यास महामंडळाला डिझेलच्या दरवाढीमुळे प्रत्येक प्रवाशामार्ग महामंडळाला कमाल १.४० रुपये जास्त खर्च येतो. प्रत्यक्षात बसमधून अनेक वेळा ५० पेक्षा जास्त प्रवासी प्रवास करीत असतात. अनेक जण मधल्या बस थांब्यावर उतरत असतात. तर अनेक नवीन प्रवासी बसमध्ये चढत असतात. या तसेच टप्प्यांचा व पूर्ण रुपयांमध्ये करण्यात येणाऱ्या भाडेवाढीसह इतर सर्व बाबींचा विचार करता एसटी महामंडळास डिझेलच्या दरवाढीमुळे प्रत्येक प्रवाशामार्ग सारासरी साधारणत: एक रुपयाचा जास्त खर्च येतो. परंतु महामंडळ बसभाड्यात १० ते २० रुपयांची वाढ करते.

निसर्गोपचार कत्यनी ही तत्वे पाळावीत !

जीवसृष्टी आणि पर्यावरण या वैद्यक निसर्गातील घटकांद्वारे आजार बरा करण्याच्या पद्धतीला निसर्गोपचार किंवा निसर्गोपचार पद्धती म्हणतात. निसर्गाशी सुसंवादी व निसर्गानुकूल, औषधविरहित उपचार पद्धती अशीही निसर्गोपचाराची व्याख्या करतात. निसर्गोपचार पद्धती ही एक पर्यायी उपचार पद्धती आहे. प्रत्येक व्यक्तीला झालेल्या किंवा होणाऱ्या आजारावरील उपचार शरीरांतर्गत असून त्या व्यक्तीच्या शरीरात निसर्गत: आजार वा रोग बरा करण्याची क्षमता तसेच रोगप्रतिकारकशक्ती असते. त्यामुळेच झालेला आजार वा रोग निसर्गत: बरा करणे आणि आतरोग्य कायम राखणे त्या व्यक्तीला शक्य असते, असे या उपचार पद्धतीमारील तत्त्व आहे. असा श्री कृष्णकुमार गोविंदा निकोडे गुरुजींचा माहितीपूर्ण लेख वाचनीय आहे... संपादक.

निसर्गोपचाराची उत्पत्ती १९व्या शतकात शोधली
असेल, असे म्हटले जाते. जेव्हा ती युरोपीयन डॉक्टर आणि
तत्वज्ञांच्या गटाने विकसित केली होती. जे त्या काळातील
पारंपरिक वैद्यकीय पद्धतींना पर्याय शोधत होते. युनायटेड
स्टेट्समध्ये निसर्गोपचार प्रथम २०व्या शतकाच्या सुरवातीस
बेनेडिक्स लस्ट यांनी सादर केला. ज्यांना अनेकदा निसर्गो
पचाराचे जनक मानले जाते. तेथील शासनाने सन १९०२
साली न्यूयॉर्कमध्ये निसर्गोपचाराची पहिली शाळा स्थापन
केली आणि पुढील अनेक दशके निसर्गोपचाराची तत्वे व
पद्धतींचा प्रचार करण्यात घालवली. निसर्गोपचार वर्षानुवर्ष
विकसित झाला आहे तथा आता त्यामध्ये हर्बल औषध, पो-
षण, एक्युपंकचर, होमिओपैथी आणि जीवनशीली समुद्देशन
यांसह विविध उपचार व तंत्रांचा समावेश आहे. निसर्गो
पचाराचे डॉक्टर, ज्यांना त्या उपचाराचा सराव करण्यासाठी
प्रशिक्षण आणि परवाना मिळालेला आहे. ते सहसा इतर
आरोग्यसेवा प्रदात्यांच्या मदतीने रुग्णांच्या काळजीसाठी
सर्वांगीण दृष्टिकोन प्रदान करू लागले आहेत. निसर्गोपचार
हा आरोग्य सेवेसाठी एक समग्र उत्तम दृष्टिकोन आहे. ज्याचा
उद्देश आहे की एखाद्या विशिष्ट स्थितीच्या लक्षणांऐवजी संपूर्ण
व्यक्तीवर उपचार करणे आहे. नंतरोपैथिक प्रॅक्टिशनर्स विविध
प्रकारच्या आरोग्यविषयक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी
विविध प्रकारच्या नैसर्गिक उपचारांचा वापर करतात. अगदी
यासह- ३ मधुमेह, हृदयरोग आणि संधिवात असे जुनाट
आजार. ७ संक्रमण आणि जखम अशी तीव्र परिस्थिती. ७
मानसिक आरोग्य स्थितीतील नैराश्य व चिंता. ७ निंद्रानाश

आणि थकवा अशी ताणावसंबंधीत परिस्थिती. २ इरिटेबूल
बोवेल सिंड्रोम आणि एसिड रिफ्लक्स अशा पाचन संस्थानांची
३ महिलांच्या आरोग्य समस्या- रजोनिवृत्ती, पीएमएस. ४
एनर्जी आणि दमा अशी बालरोगविषयक परिस्थिती. निसर्गातील
पचार चिकित्सक आरोग्यदायक जीवनशैलीच्या सवर्यांबद्धी
प्रतिबंधात्मक काळजी आणि सुमुपदेशन देखील देऊ
शकतात. जेणे करून सर्वांगीण कल्याणात मदत होईल.

१८ नोव्हेंबर हा दिवस भारतामध्ये निसर्गोपचार दिवस म्हणून साजारा करण्यात येतो. आजचा हा पाचवा निसर्गोपचार दिवस आहे. सन २०१८मध्ये आयुष मंत्रालयाने निसर्गोपचार दिवसाची अर्थात आयुर्वेद, योग आणि निसर्गोपचार, युनानी, सिद्ध आणि होमिओपॅथी यांची सुरुवात केली. निसर्गोपचार ही एक पारंपरिक उपचार पद्धती असून ती शरीराला कमीत कमी त्रास देऊन अवलंबिती जाते. या पद्धतीत कमीत कमी शल्यक्रिया आणि औषधांचा उपयोग केला जातो. ताण नियंत्रण, आरोग्यदायी आहाराचे योग्य नियमन, मानसिक संतुलन आणि पंचमहाभूतांचा योग्य वापायांचा अवलंब करतात. यापुढे रोग होणे मुळातच टाळता येईल आणि रोग झालाच तर अंतर्गत चैतन्य तो पूर्ण बराकरेल, अशी या उपचार पद्धतीची धारणा असते. आजार पूर्णपणे बरा नाही झाला तर माती, पाणी, सूर्यप्रकाश व शुद्ध हवा यांच्या मदतीने उपचार करून रोगाची तीव्रता कमी करता येते. निसर्गोपचार पद्धतीत पुढीलप्रमाणे सहा मूल-तत्त्वे आहेत. निसर्गोपचाराचे उपाय करणाऱ्यांनी ही तत्त्वे पालावयाची असतात- १) रुग्णाला कोणतीही इजा होणार्ही नाही याची खबरदारी घेऊन त्याच्यावर उपचार केले जावेचे २) व्यक्तीच्या शरीरातील अंगभूत प्रतिकारक्षमता ओळखून त्याच्या अंगी असलेल्या आजार बरा करणाऱ्या शक्तीचा आदर करावा आणि स्वतःहून आजार बरा करण्याचे चैतन्य त्याच्यात निर्माण करावे. ३) आजारामागील कारणे आ॒-ळखावीत आणि त्यांचे निराकरण करावे. दिसणारी लक्षणे दाबू नयेत किंवा दुर्लक्षित करू नयेत. ४) स्वतःचे आरोग्य सुटूड ठेवण्यासाठी प्रत्येक व्यक्तीला शिक्षित करावे. त्याला निरोगी राहण्यासाठी प्रोत्साहन द्यावे. तसेच स्वतःच्या शारीरिक क्षमतेबद्दलची जबाबदारी स्वतःची आहे हे पटवू द्यावे. ५) उपचार करताना प्रत्येक व्यक्तीच्या सवयी, आहुव व अनारोग्य यांचा विचार करून उपचार करावा. ६) प्रत्येक व्यक्तीने आपल्या अवतीभवतीचे लोक आणि समाज यांना

आरोग्याचे महत्त्व सांगावे. तसेच आजार कसा टाळावा व
स्वास्थ्य कसे राखावे, हेही सांगितले जाते.
जीवसभी अपि पर्यावरण या वैद्यक निःसर्गीतील

जावसृष्टा आण पयावरण या वैद्यक निसरगाताल
घटकांद्वारे आजार बरा करण्याच्या पद्धतीला निसर्गोपचार
किंवा निसर्गोपचार पद्धती म्हणतात. निसर्गाशी सुंसंवादी व
निसर्गानुकूल, औषधविरहित उपचार पद्धती अशीही निसर्गो
पचाराची व्याख्या करतात. निसर्गोपचार पद्धती ही एक
पर्यायी उपचार पद्धती आहे. प्रत्येक व्यक्तीला झालेल्या
किंवा होणाऱ्या आजारावरील उपचार शरीरांतर्गत असून त्य
व्यक्तीच्या शरीरात निसर्गतः आजार वा रोग बरा करण्याची
क्षमता तसेच रोगप्रतिकारकशक्ती असते. त्यामुळे झा-
लेला आजार वा रोग निसर्गतः बरा करणे आणि आरोग्य
कायम राखणे त्या व्यक्तीला शक्य असते, असे या उपचार
पद्धतीमारील तत्त्व आहे.

भारतात निसर्गोपचाराचे शिक्षण आणि प्रशिक्षण
कार्यक्रम देणाऱ्या अनेक संस्था अस्तित्वात आहेत. त्यातील
काही सुपरिषद संस्था- तामिळनाडू डॉ.एम.जी.आर.चेन्नई
वैद्यकीय विद्यापीठ, बॅंगलुरु निसर्गोपचार आणि योगिक
विज्ञान विद्यालय, पुणे नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ नॅचरोपैथी
हैदराबाद ऑल इंडिया नेचर क्युअर फेडरेशन, नवी दिल्ली
मोरारजी देसाई राष्ट्रीय योग संस्था अशा आहेत.

निसर्गोपचार ही एक सर्वांगीण औषध प्रणाली आहे.

ज्याचा उद्देश शरीराच्या स्वतःला बरे करण्याच्या नैसर्गिक क्षमतेला समर्थन देणे आहे. नंचरोपयेतिक प्रॅक्टिशनर्स रुग्णांवर उपचार करण्यास विविध पद्धतींचा वापर करू शकतात. ज्यात पोषण, हर्बल औषध, एक्युपंक्वर आणि जीवनशैली समृपदेशन यांचा समावेश आहे. निसर्गोपचार काही जुनाट परिस्थितीचे व्यवस्थापन करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतो. परंतु हे लक्षात घेणे महत्वाचे आहे की ती पारंपरिक वैद्यकीय सेवेची बदली नाही आणि ती गंभीर किंवा जीवदेण्या परिस्थितीसाठी एकमात्र उपचार म्हणून वापरली जाऊ नये. जर आपणास एखाद्या गंभीर वा संभाव्य धोकादायक आजाराबद्दल काळजी वाटत असेल तर योग्य आरोग्यसेवा प्रदात्याचा सल्ला घेणे महत्वाचे आहे.

— रायगढ़ —
श्री कृष्णकुमार गोविंदा निकोडे गुरुजी।
गडचिरोली, फक्त व्हॉट्सप- ९४२३७१४८८३।

भारताचे जागतिक तत्वरुद्धार

आहे का? असेल तर ते कोणते आहे?

१६ नोव्हेंबर या जागतिक तत्त्वज्ञान दिनानिमित्त - श्रीनिवास हमाडे युनेस्को आणि संयुक्त राष्ट्रसंघातर्फे संत तत्त्ववेता सॉक्रेटीस (इ. स. पूर्व ४७०-३९९) च्या स्मरणार्थ दरवर्षी जगभर नोव्हेंबरचा तिसरा गुरुवार हा दिवस 'जागतिक तत्त्वज्ञान दिन' म्हणून साजरा केला जातो. भारतातही विद्यापीठ स्तरावर आणि काही प्रमाणात महाविद्यालयीन पातळीवर हा दिवस साजरा होतो. या निमित्त भारताचे जागतिक तत्त्वज्ञान कोणते, या मुद्द्यावर चर्चा उपस्थित करणे गरजेचे आहे. 'जागतिक तत्त्वज्ञान दिन'

२००२ पासून संयुक्त राष्ट्रसंघातर्फे साजरा करण्यात येते. कोणत्याही प्रकारच्या तत्त्वज्ञानात्मक चिंतनाप्रती आदरभाव व्यक्त करण्यासाठी नोव्हेंबरमध्यील तिसरा गुरुवार हा जागतिक तत्त्वज्ञान दिन म्हणून साजरा केला जातो. तत्त्वज्ञानाची काळजी वाहणाऱ्या प्रत्येकाचा हा 'तात्त्विक सण'. तो कोणतीही तत्त्वज्ञानप्रेमी व्यक्ती आपापल्या परीने साजरा करू शकते. लोकांनी आपला तत्त्वज्ञानात्मक वारसा जगात न्यावा, जगातील नव्या कल्पनासाठी आपली मने खुली करावीत, आणि एकूण मानवी समाज ज्या आव्हानानंतर तोंड देत आहे, त्याविषयी सर्वसामान्य नागरिक आणि बुद्धिमान वर्ग यांच्यात सार्वजनिक संवाद साधला जावा, असा संवाद साधण्यासाठी त्यांनी उद्युक्त व्हावे, हा हेतू या दिनाच्या प्रवर्तनामागे आहे. मानवतेला भेडसावणाऱ्या विविध आव्हानांवर परिणामकारक उपाय सुचवू पाहणाऱ्या तत्त्वज्ञानात्मक अभ्यासास, संशोधनास आणि विश्लेषणास प्रोत्साहन देणे आणि समस्यांची निवड करताना तत्त्वज्ञानाच्या चिकित्सक उपयुक्ततेविषयी व्यापक जनजागरण करणे, हे हेतू या तत्त्वज्ञानात्मक सणामागे आहेत, असे म्हणता येते. गेल्या काही दशकांपासून भारत अनेक क्षेत्रात महासत्ता बनण्याची इच्छा बाळगून आहे. विशेषत: १९९० च्या जागतिकीकरणाच्या लाढेनंतर महासत्ताकांक्षा तीव्र झाली आणि गेल्या दशकापासून आर्थिक क्षेत्रात त्या इच्छा प्रचंड उधाणल्या आहेत, असे जाणवते. तथापि 'जागतिक तत्त्वज्ञान दिन' साजरा करण्याच्या पार्श्वभूमीवर तत्त्वचिंतनाच्या क्षेत्रात आम्ही जागतिक

महासत्ता कसे होऊ, ही मोठी समस्या आहे. एकविसाव्या शतकाच्या प्रारंभी असा कोणता देवीप्यामान तत्त्वज्ञानात्मक वारसा आपणापुढे आहे की जो आपण जगापुढे निःसंदिग्धपणे व सुस्पष्टपणे नेऊ शकतो, हा विचार ऐरेणीवर आणला पाहिजे. या दिशेने विचार करता भारताच्या (की इंडियाच्या?) संदर्भात 'भारताचे तत्त्वज्ञान कोणते आहे?' आणि 'भारताचे जागतिक तत्त्वज्ञान कोणते आहे? असे दोन कळीचे प्रश्न उपस्थित करणे युक्त व सत्य राहील. 'भारताचे तत्त्वज्ञान कोणते आहे?' या प्रश्नाचे उत्तर 'अद्वैत वेदान्त हे भारताचे तत्त्वज्ञान आहे' असे दिले जाते. पण इतिहास पहाता हे उत्तर निखालस चुकीचे आहे. कारण, भारतात प्राचीन काळापासून अनेक तत्त्वज्ञान विकसित होत आली आहेत, हे पहिल्या प्रश्नाचे उत्तर आहे. दुसऱ्या प्रश्नांच्या उत्तराचा थोडक्यात शोध घेऊ. भारतात प्राचीन काळापासून तत्त्वज्ञान जोडले गेले आहे, धर्म अन तत्त्वज्ञान येथे नेहमीच अविभाज्य राहिले आहेत. प्राचीन काळापासून भारतात तीन धर्म आणि चार तत्त्वज्ञाने विकसित होत गेली. वैदिक हिंदू धर्म, अर्वैदिक बौद्ध धर्म व अर्वैदिक जैन धर्म हे तीन प्रमुख धर्म आहेत हिंदू धर्म व्यापक लोकसंख्येचा व प्रभावी आहे. त्या प्रभावाखाली पण बंडखोरी करत शीख धर्माची पंथराव्या शतकात भर पडली, एकूण चार धर्म झाले. एका बाजूला हिंदू बौद्ध आणि जैन या तिन्ही या धर्माची स्वतंत्र तत्त्वज्ञाने किंवा दर्शने आहेत, म्हणजेच धर्म आणि दर्शन व्यवस्था या दोन्ही वैचारिक आयुधांनी तिन्ही धर्म समृद्ध आहेत. दुसऱ्या बाजूला तिन्ही धर्माच्या विरोधात एक वेगळे दर्शन आहे, पण तो धर्म नाही. हे चौथे तत्त्वज्ञान म्हणजे पूर्ण इहवादी चार्वाक तत्त्वज्ञान. ही सारीच तत्त्वज्ञाने विविध परपरांनी संपूर्ण समृद्ध आहेत. तथापि तिन्ही धर्म आणि त्यांचे तत्त्वज्ञाने वेगवेगळ्या दृष्टीकोनातून पक्षपाती आहेत, हे अनुभवाधारित सत्य आहे, यात शंका नाही. त्यातल्या त्यात बौद्ध धर्माला व तत्त्वज्ञानाला जागतिक धर्म होण्याचा सन्मान लाभला आहे. हिंदू व जैन धर्मीय लोक जागतिक पातळीवर गेले, पण त्यांचा धर्म बंदिस्त राहिल्याने त्यांचे तत्त्वज्ञानही बंदिस्तच राहिले. म्हणान कोणाऱ्याची धर्मांनी प्रक्षापाची तत्त्वज्ञान भगवान्ने अन्नने

तत्त्वज्ञान होऊ शकत नाही. मग, भारताचे जागतिक तत्त्वज्ञान कोणते आहे? असे कोणते तत्त्वज्ञान आहे की जे जागतिक दर्जाचे होण्यास सर्व बाजूनी पात्र आणि सक्षम आहे? याचे उत्तर या चारातील ‘कोणतेही भारतीय तत्त्वज्ञान’ भारताचे जागतिक ‘तत्त्वज्ञान’ नाही असे येते. मग कोणते तत्त्वज्ञान ‘भारताचे जागतिक तत्त्वज्ञान बनू शकते? तर, असे एक तत्त्वज्ञान भारत खरे तर प्राचीन काळापासून विकसित केले आहे, ते अधोरोखिक करणे अनिवार्य आहे. त्यासाठी हिंदू शब्द ‘धर्म’ आणि त्याचे भाषांतर म्हणून वापरले जाणारा इंग्रिश शब्द दीशश्रव्यसळ्ये यांन मूळ अर्थ उपयोगी आहेत. त्यांच्या विश्लेषणातून ‘आधुनिक जागतिक भारतीय तत्त्वज्ञान’ ही संकल्पना विकसित होऊ

शकते, अशी आशा बाळगता येईल. 'धर्म' हा प्राचीन अर्थ महाभारतात आढळतो. धारणाद्वर्द्ममित्याहुः धर्मो धारयत प्रजाः यस्याद्वारणसंयुक्तं स धर्मं इति (महाभारत, शांति पर्व, १०९.१ सत्य-अनृत अध्याय) सूक्त स्पष्ट करते की 'प्रजेकडून धारण केला जातो तो (नियम-कायदा) म्हणजे धर्म, ज्यात वेगवेगङ्ग्ल लोकानां धारण करण्याची (एकत्र आणण्याचे सामर्थ्य) क्षमता असते तोच धर्म. म्हणजे असे तत्व की ज्यामुळे लोक समाधान एकत्र जगू शकतातीशश्रळसळेप चा मूळ अर्थ 'एकत्र बांधणे'. ज्या शेशश्रळसरीश या जुन्या फ्रेंच शब्दापासून शेशश्रळसळेप शब्द बनतो, त्याचा अर्थ 'पुन्हा (पुन्हा) एकत्र बांधणे किंवा एकत्र आणणे. काय बांधणे ? तर, खरे तर 'लाकडाची मोळी' एकत्र बांधणे. वेड्यावाकड्या, सरळ, जाड, बारीक, काळ्या-पाढऱ्या, जळाऊ सुक्या-ओल्या, रक्तबंबाळ करणाऱ्या काटेरी बिनकाटेरी, लांब-आख्यूळ, अशा एकत्र आणणे त्रासदायक, अविशेष कष्टापासूक काटक्या प्रकृत आणाऱ्या सटाणाऱ्या नारीत

भारताचे सर्व धर्माना सामावून घेणारे 'संविधान' हेच धर्मपुस्तक असले पाहिजे आणि लोकशाही हाच धर्म असला पाहिजे' ब्रिज ऑफ द स्पाईज' मध्ये टॉम हँक्स सीआयएच्या एंजंट्ला सांगतो की आपण दोघेही वेगवेगळ्या वंशाचे-जातीचे व देशाचे आहोत, तरीही अमेरिकन नागरिक आहोत. कारण आपल्याला मतभेद मिटवून एकत्र आणणारा एकव ग्रंथ या देशात आहे; तो म्हणजे 'कायद्याचे पुस्तक'. भारतीय कायदा सर्वाना एकत्र आणत असले तर भारताचा कायदा, भारतीय संविधान हे भारतीयांचे तत्त्वज्ञानाचे व धर्माचे पुस्तक होण्यास आणि लोकशाही हाच धर्म होण्यास हरकत नसावी. संविधान हे आधुनिक भारताचे तत्त्वज्ञान असेल. त्या तत्त्वज्ञानाला जागतिक दृज्याचे स्थान लाभू शकेल. धर्म आणि तत्त्वज्ञान एकत्र असणे हे वैशिष्ट्यही टिकेल आणि नवे अभिमानास्पद जागतिक तत्त्वज्ञानही भारताकडे असेल. लेखक तत्त्वज्ञानाचे निवृत्त प्राध्यापक असून व्यावसायिक तत्त्वज्ञाने आणि

कुठे उष्टे अन्न तर कुठे वधुवरांवर फेकले जातात बाण ; आगळ्या वेगळ्या लऱ्याची गोष्ट !

लग्र हे दोन व्यक्तींसोबत कुटुंबांना जोडणारे बंधन आहे. हिंदू पद्धतीच्या विवाहातही कितीतरी वेगवेगळ्या प्रथा आहेत. काही लग्रात वधू-वराच्या तोंडात लवंग दिली जाते, तर कुठे लग्राआधीच वधूचा गृहप्रवेशही केला जातो अन् मग अक्षता पडतात. हब्ल मेहदी या प्रसिद्ध प्रथा सोऱ्हन इतरही बारीक सारीक अनेक प्रथा आहेत.भारतात आहेत तशाच प्रथा परदेशातही आहेत. अमेरिका आणि ब्रिटन सारख्या काही देशांच्या विधीबद्धल विप्रपटांमध्ये देखील ऐकले किंवा पाहिले आहे. प्रत्येक देशात लग्राच्या वेगवेगळ्या प्रथा आणि परंपरा असतात. पण अशा अनेक परंपरा आहेत, ज्या जाणून घेतल्यावर तुम्हाला वाटेल की लग्रातही असे विचित्र विधी होतात. आज आम्ही तुम्हाला अशाच काही परंपरांबद्धल सांगणार आहोत.दक्षिण अफ्रिका कांगो कांगोमध्ये लग्राच्या दिवशी वधू-वरांना हसण्याची परवानगी नाही. तिथे वधू-वरांनी एकमेकांकडे पाहून हसणे चुकीचे मानले. तिथल्या लोकांच्या मरे, जोडपी खुश आहेत म्हणजे ते लग्राबाबत गंभीर नाहीत. त्यामळे जगभरातील लोक लग्रात हसत हसत फोटो काढतात, तर कांगोमध्ये वधू-वर

कुठे उष्टे अन्न तर कुठे वधुवरांवर फेकले जातात बाण
आगव्या वेगव्या लग्नाची गोष्ट!

त्या बदल्यात मुलीच्या वडिलांना व्हेल माशाचा दात भेट म्हणून दिला जातो, जावई किती धाडसी आहे याचे हे प्रतिक समजत

कट टाय विकले जातात. टाय विकून मिळालेले
पैसे वधू-वरांना सुपूर्द केले जातात.

केशवराज विद्यालय माजी विद्यार्थी मेळावा

लातूर /प्रतिनिधि : येथील श्री केशवराज माजी विद्यार्थी संघ आणि श्री केशवराज शैक्षणिक संकुल,लातूर आयोजित श्री केशवराज विद्यालयातील माजी विद्यार्थ्यांचा मेळावा रेनिसन्स सीबीएसई स्कूल येथे संपन्न झाला. याप्रसंगी कार्यक्रमाध्यक्ष म्हणून श्री केशवराज माजी विद्यार्थी संघाचे अध्यक्ष धनंजय कुलकर्णी - तुंगीकर तर प्रमुख अतिथी म्हणून निवृत्त शिक्षक प्रकाश महामुनी,विलास आराध्ये, आपाराव कुलकर्णी, उमेश सेलुकर,माजी विद्यार्थी संघाचे सचिव डॉ.संजय जोगदंड,श्री केशवराज माध्यमिक विद्यालयाचे मुख्याध्यापक प्रदीप कुलकर्णी यांची उपस्थिती होती. श्रीमती कांचन तोडकर यांच्या 'पिरकर उठना उठकर चलना' या सामूहिक पद्याने मेळाव्याची सुरुवात झाली. माजी विद्यार्थी मनोगत व्यक्त करताना श्री केशवराज विद्यालयाने शिक्षणाबोरवच विद्यार्थ्यांना उत्कृष्ट संघटन करायला शिकवले.प्रत्येक क्षेत्रात उत्कृष्ट विद्यार्थी घटवून समाजाचे नेतृत्व करण्याचे कार्य शाळा करीत आहे असे मत व्यक्त करून माजी विद्यार्थ्यांनी शालेय जीवनातील आठवणींना उजाळा दिला.अमित गोखले, जयवंत कुलकर्णी,किशन दुबे या माजी विद्यार्थ्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. श्री केशवराज माध्यमिक विद्यालयाचे सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक उमेश सेलुकर मनोगत व्यक्त करताना म्हणाले की,आपण कुटुंबासाठी व समाजासाठी वेळ देऊन समाजाची व कुटुंबाची कर्तव्य पार पाडावी.समाजाच्या दृष्टीने आपला माजी विद्यार्थी संघ मोठा व्हावा.गरजू लोकांना आपण मदत करावी,असे मत त्यांनी व्यक्त केले. निवृत्त शिक्षक विलास आराध्ये यांनी मनोगत सात काढला. 'श्री केशवराज विद्यालयारे विरोदे संघकरा ऐका

कार्यकारिणी सदस्य संजय गुरव, स्थानिक समन्वय समिती कार्यवाहा
शैलेश कुलकर्णी, रेनिसन्स सीबीएसई स्कूल शालेय समिती अध्यक्ष
डॉ. मनोज शिरुरे, श्री केशवराज माध्यमिक विद्यालय शालेय समिती
सदस्य नरेंद्र पाठक, निवृत्त मुख्याध्यापक सुनील वसमतकर, निवृत्त
शिक्षक अशोक मठपती आदि मान्यवरांची उपस्थिती होती.
मेळाव्यानिमित्त क्रिकेट सामनाही झाला. त्यात माजी विद्यार्थी संघं
पदाधिकारी, उपस्थित माजी विद्यार्थी तसेच आजी- माजी शिक्षकांनी
उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवून क्रिकेटचा आनंद घेतला. मेळाव्याच्या
यशस्वीतेसाठी माजी विद्यार्थी संघाचे उपाध्यक्ष प्रदीप राऊत व सर्वे
पदाधिकारी, मुख्याध्यापक प्रदीप कुलकर्णी, उपमुख्याध्यापक महेश
कस्तुरे, पर्यवेक्षक बबन गायकवाड, संदीप देशमुख, दिलीप चव्हाण,
श्रीमती अंजली निर्मले, श्री केशवराज प्राथमिक विद्यालय, श्री
केशवराज माध्यमिक विद्यालय व रेनिसन्स सीबीएसई स्कूलचे सर्वे
माजी विद्यार्थी असलेले शिक्षक, माजी विद्यार्थी संघाचे समन्वयक व
कार्यक्रम प्रमुख गुरुनाथ झुंजारे यांनी परिश्रम घेतले.

मासूर्डीचे वसंत वाघमारे यांचे दुःखद निधन

औसा :- औसा
तालुक्यातील मौजे मासूर्डी
येथील रहिवासी असलेले
वसंत पंढरी वाघमारे यांचे
लातूर येथील विलासराव
देशमुख शासकीय वैद्यकीय
महाविद्यालय येथे उपचार
घेत असताना अल्पशा
आजाराने गुरुवारी १६
नोव्हेंबर रोजी रात्री ९-००
वाजता निधन झाले. मृत्यु
समयी त्यांचे वय ६८ हाते

ती,
पारे,
उली
उला
प्रसा
पारे
गारी
अळी
वुर्डी
द्या

शेतात करण्यात आला. वसंत
वाघमारे यांचा स्वभाव अतिशय
मनमिळावे स्वभावाचे होते.
त्याच्या या दुःखद निधनामुळे
मासुर्डी या गावात शोककळा
पसरली आहे. वाघमारे
परिवारावर दुःखाचा डोंगर
कोसळला आहे. त्यांच्या या दुः
खात अशोक हनवते दैनिक
महावृत्त परिवार सहभागी आहे.

उच्च रक्तदाब नियंत्रित ठेवण्यासाठी रोज करा 'या' योगासनांचा सराव

आजकाल उच्च रक्तदाब आणि कमी रक्तदाब या समस्या खूप सामान्य झाल्या आहेत. वयाची चाळीशी ओलांडल्यानंतर अनेक जणांना या समस्या सुरु होतात. संतुलित आहार आणि व्यायाम यांची योग्य सागड घातल्यास तुम्हाला या समस्यांवर नियंत्रण मिळवता येऊ शकते. उच्च रक्तदाब (हळसह इझ) आणि कमी रक्तदाब (डुंगे इझ) इत्यादी समस्या दूर करण्यासाठी योग देखील फायदेशीर आहे. योगामुळे आरोग्याच्या अनेक समस्या दूर केल्या जाऊ शकतात. फक्त योगासनाचा सराव हा नियमितपणे करायला हवा. आज आपण उच्च रक्तदाबाची समस्या नियंत्रित ठेवणाऱ्या योगासनांबद्दल जाणून घेणा आहोत. शवासन शवासन केल्याने उच्च रक्तदाबाची समस्या कमी होण्यास मदत होते. तसेच, आपले शरीर हे रिलॅक्स आणि शांत होते. हे योगासन करण्यासाठी सर्वात आधी योग मॅट्टवर पाठीवर सरळ झोपा. त्यानंतर, डोळे बंद करा आणि दोन्ही पाय पसरवा. त्यानंतर, तुमचे दोन्ही हात शरीराच्या समांतर रेषेत पसरवा. दोन्ही हातांचे तळवे समोर दिसतील अशा पद्धतीने हात पसरवा आणि रिलॅक्स रहा. अशास घ्या, ३० सेकंदांनी श्वास पुन्हा सोडा. २-३ वेळा करा. भ्रामरी प्राणायाम भ्रामरी केल्याने तुमचा उच्च रक्तदाब ब्याच अंशी येण्यास मदत होते. तसेच, हा प्राणायाम स्ट्रेस हार्मोन कॉर्टिसॉल कमी होते. त्यामुवळे

आराम मिळतो. भ्रामरी प्राणायाम करण्याची योग्य पद्धत खालीलप्रमाणे भ्रामरी प्राणायाम करण्यासाठी पद्धासनात शांत बसा. त्यानंतर, तुमचे दोन्ही हात दुमडून कानाजवळ आणा. यानंतर, दोन्ही हातांच्या अंगठ्यान दोन्ही कान बंद करा. आता, दोन्ही हातांची तर्जनी कपाळावर ठेवा. आणि मधले बोट डोऱ्यावर ठेवा. त्यानंतर, अनामिका नाकावर आणि करंगळी तोंडाच्या दोन्ही बाजूला ठेवा.

आता, तुम्हाला तुमचे तोंड बंद ठेवावे लागेल.आत नाकातून दीर्घ क्षास घ्या.ही प्रक्रिया ५-६ वेळा करा नंतर सामान्य स्थितीमध्ये पुन्हा या.डिस्क्लेमर : सदलेख फक्त सामान्य माहितीसाठी आहे. सकाळ माध्यम समूह अशा कोणत्याही गोर्टीची पुष्टी करत नाही. अधिक तपशीलांसाठी तुम्ही तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन घेऊ शकता.

हे अर ट्रिमिंग केल्याने के सांना मिळणारे फायदे माहित आहेत का?

केसांची योग्य प्रकारे काळजी घेण्यासाठी आपण अनेक गोष्टी करतो. ज्यामध्ये हे अर स्पा, हे अर मास्क, हे अर ब्लॉ ड्राय आणि केसांना नियमित शॅंपू आणि कंडिशनिंग अशा अनेक गोष्टी करतो. परंतु, तुम्हाला हे माहित आहे का? की, नियमितपणे केस ट्रिम करणे किंवा केस कट करणे हे देखील केसांसाठी फायदेशीर आहे. केस नियमितपणे ट्रिम केल्याने केसांचे आरोग्य सुधारण्यास मदत होते. आज आपण केसांचे ट्रिमिंग केल्याने केसांना होणारे फायदे कोणते?

ट्रिमिंग करण्याचे फायदे खालीलप्रमाणे :
केस तुटण्याचे प्रमाण कमी होते केसांना
फाटे फुटले की केस खराब होण्याचे प्रमाण
वाढते. केसांना फाटे फुटल्यामुळे केसांचा
अधिक गुंता होण्यास सुरुवात होते. केस
ट्रिम केल्याने केस चांगल्या प्रकारे वाढण्यास
मदत होते. केसांना फाटे फुटल्याने केस
तुटण्याची समस्या देखील निर्माण होते.
त्यामुळे, केस ट्रिम करणे फायद्याचे ठरते.
केस ट्रिम केल्याने केस तुटण्याचे प्रमाण
काही अंशी कमी होते. केसांचे आरोग्य

किंवा केस कापल्याने केसांचे आरोग्य चांगले राहते. केसांना फुटलेले फाटे आणि खराब केसांची समस्या दूर करण्यासाठी केस अवश्य ट्रिम करावेत किंवा कापावेत. केस ट्रिम केल्याने केसांना छान लूक देखील मिळतो आणि केसांचे आरोग्य सुधारण्यास मदत होते. केसांचा पोत सुधारते केस नियमितपणे ट्रिम केल्याने किंवा केस कट केल्याने केसांचा पोत सुधारण्यास मदत होते. केस नियमितपणे ट्रिम केल्याने केस घनदाट आणि चमकदार दिसण्यास मदत

हिवाळ्यात मऊ त्वचा रेवण्यासाठी कसा कराल मधाचा वापर ? जाणून घ्या

हिवाळ्यात अनकाना त्वचा कारडा हाण्याच्या
समस्येचा त्रास सहन करावा लागतो. यावर
वेळीच उपाय न केल्यास त्वचा निस्तेज
होऊ शकते. हिवाळ्यात त्वचेचा कोरडेपणा
अनेकदा वाढतो. मात्र, यासाठी तुम्हाला
अनेक प्रकारची उत्पादने बाजारात सहज
मिळतील. येथे आम्ही तुम्हाला त्वचा मज़ा
आणि तजेलदार बनवण्यासाठी काही फेस
पॅकविषयी माहिती देत आहोत.आम्ही
तुम्हाला सांगतो की मध्य त्वचेसाठी खूप
फायदेशीर आहे आणि ते व्यवेता अनेक
प्रकारे विशेषी देवतांपासून गटवू करावे जन्म

वापारायचा आण त्याच त्वचेला हाणाऱ्या
फायदे जाणून घेऊया.हिवाळ्यात मधासोबत
कोणत्या गोर्धीचा वापर करावा?मध कच्चे
दृढ कच्चे दूध चेह्यावर लावल्याने फायदे
हातात यामुळे तुमची त्वचा मुलायम
होण्यास मदत होते.कारण त्यात विटमिन
ए मुबलक प्रमाणात असते.याशिवाय, कच्चे
दूध त्वचेला मॉइश्चरायझ करण्याचे काम
करते आणि त्वचेला मॉइश्चरायझ ठेवण्यास
मदत करते.चेह्यावर मध लावल्यास काय
होते?त्वचेला नैसर्गिकरित्या एकसफोलिइट
कंप्यापापाची माझी त्वचा क्षारावैधीती आवे

छांद्र साफ करण्यास मदत करत. चहन्याचा त्वचा मऊ ठेवण्यासाठी मधु खुप उपयुक्त ठरते. याशिवाय ते त्वचेला माझश्वारायिंग करण्यास मदत करते. हिवाळ्यात त्वचेची काळजी कशी घ्यावी? सर्वप्रथम एका भांड्यात ३ ते ४ चमचे मधु टाका. त्यात २ ते ३ चमचे कचे दध घाला. हे दोन्ही चांगले मिसळा. हा फेस पंक ब्रशच्या मदतीने चेहन्यावर लावा. कमीतकमी १५ ते २० मिनिटे चेहन्यावर राहू द्या. कापूस आणि स्वच्छ पाण्याने चेहरा नीट धुवा. तुम्ही अपांदकावत विषाऱ्य दोस्रा ते तास

खाभिमानी रोतकरी संघटनेच्यावतीने यावर्षाच्या गाळप हंगामासाठी साडेतीन हजारांची पहिली उचल देण्याची मागणी

लातूर : स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या वतीने शुक्रवारी ऊसउत्पादक शेतकऱ्यांना मागील हंगामातील राहिलेले प्रतिटन ४०० रुपये तसेच यावर्षीच्या गळप्प हंगामासाठी साडेतीन हजार रुपये प्रतिटनाप्रमाणे पहिली उचल देण्याच्या मागणीसाठी विकासरत्न विलासराव देशमुख मांजरा सहकारी साखर कारखाना, विलास सहकारी साखर कारखाना, निवळी व ट्रॅन्सी वन शुगरयुनिट - १ समोर आंदोलन करण्यात आले. या तिन्ही कारखान्यास गेल्या वर्षीच्या गळीत हंगामात

या तात्पूर्ण कारखान्याची गत्या पोपाळ्या गळाला होणाराने आलेल्या ऊसाचे अंतिम बिल आजपर्यंत केले नसल्याने ऐन दिवाळीच्या सणात शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना यावर्षीची दिवाळी आनंदात साजरी करता आली नाही. शेतकऱ्यांनी आपली दिवाळी खर्डा – भाकरी खाऊन साजरी केलीली आहे. मागच्या गाल्प ऊसाचे प्रतिटन ४०० रुपये देणे लागत असतानाही कारखाना प्रशासनाने त्याविष्याची वाच्यातही केली नाही आणि यावर्षीचा हंगाम सुरु केला आहे. तसेच यावर्षीतील गाल्प होणाऱ्या ऊसासाठी प्रतिटन पहिली उचलही आजपर्यंत जाहीर केलेली नाही. यावर्षी गाल्पास येणाऱ्या ऊसासाठी शेतकऱ्यांना खूप कष्ट पडले आहेत. तसेच मागच्या वर्षीच्या तुलनेते

ऊसाचे प्रति एकरी उत्पादन
घातले आहे. त्यामुळे ऊसाचा
होणारा एकरी उत्पादन खर्च व
साखर तसेच इतर उप पदार्थांचे
व को जनरेशनये वाढीव भाव
लक्षात घेता स्वाभिमानी शेतकरी
संघटनेचे संस्थापक राजू
शेंडी यांनी यावर्षीच्या गाल्प
उसास प्रतिटन ३ हजार ५००

आघाडीचे प्रदेशाध्यक्ष एड. विजयकुमार जाधव, लातूर (पूर्व) जिल्हाध्यक्ष माणिक गायकवाड, गणेश कदम बालाजी शिंदे, महारुद्र चौढे, विष्णु काळे, रमाकांत मोरे, पंकेश पाटील, कमलाकर पवार, चंद्रकांत समुद्र, सचिन टिळे, अजय शिंदे, ज्ञानेश्वर शिंदे, राजाराम शिंदे, बालाजी ढोकळे, रामकिसन शिंदे, हर्षवर्धन शिंदे, गंगाराम कोळी, राजू शिंदे, जगन्नाथ हराळकर, रमाकांत मोरे, अंतेश्वर गायकवाड, प्रेमचंद पाचपिंडे, दत्त कापसे, बाळासाहेब शिंदे, उद्धव शिंदे, गणेश सावकार, संतोष सोनपेठकर, प्रकाश सोनपेठकर, प्रकाश रोडगे नीळकंठ काळे, करण साखरे यांसह स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

महाराष्ट्र अर्बन को-ऑपरेटिव्ह क्रेडिट सोसायटीचा शुभारंभ

लातूर्/प्रतिनिधि: महाराष्ट्र
अर्बन को-ऑपरेटिव क्रेडिट
सोसायटी लिमिटेड,लातूर या
नागरी पतस्संथेचा शुभारंभ
नरसिंग चव्हाण व सौ.अनुसया
चव्हाण यांच्या हस्ते संपन्न झाला.
यावेळी आरसीसी वकारसेव्य
प्रा.शिवराज मोटेगावकर,कार्निंगवल
रिसॉर्टचे संचालक नंदकिशोर
अग्रवाल, नॅचरल शुगरचे टेक्निकल
डायरेक्टर अनिल ठोंबरे, अरोमा
ग्रो प्रोड्युसर कंपनीचे संचालक
प्रोफेसनल शिष्ये कृष्ण अधिकारी

चेअरमन सौ.चैताली चव्हाण,संचालक ज्ञानेश्वर
पाटील,विजय जाधव,महंमद अशफाक
विंधानी, शिवराज पाटील, सौ.महादेवी गायकवाड,
सौ.सुजाता ठोंबेरे,सौ.ज्योती माळी,सौ.शामल
बनसाडे, खंडेराव अडगळे यांनी उपस्थितांचा
सत्कार केला.संस्थेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
प्रदीप ठोंबेरे यांनी संस्थेच्या ठेव योजना व कर्ज
प्रकारांची माहिती दिली. पहिल्याच दिवशी
संस्थेकडे ३ कोटी २१ लाख रुपयांच्या ठेवी
जमा झाल्या.या प्रतिसादाबद्दल संचालक मंडळाने
ठेवीदारांचे आभार मानले. भविष्यात पारदर्शकता
व विश्वासार्हतेच्या जोरावर वेगळी ओळख निर्माण
करण्याचा विश्वास संचालकांनी व्यक्त केला.

महापुरुषांच्या विचार प्रसाराचा वसा

घेतलेले समाजसेवक, डॉ. गजपाल इंगोले,

वाशीम ,,(प्रतीनाथ ,): समाज विकासासाठी विविध समाज सेवक विविध उपक्रम राबवित असतात, समाजाच्या विकासासाठी ज्या ज्या महापुरुषाने महान कार्य केले त्याचा वसा घेऊन अनेक समाज सुधारक कार्य करतात, समाज मध्ये एकता यावी, त्यांचे राहणीमान सुधारावे या साठी प्रसंग मागासर्वार्ग्य समाज कल्याण संस्थेची स्थापना करून, वैद्यकीय सेवा देत असताना विविध समजप्रभुख उपक्रम एक ध्येयवेड्या डॉक्टर करीत आहे त्यांचे नाव आहे डॉ. गजपाल झोळोले, वाशीम जिल्ह्यातील अतिशय दुर्गम भागात वास्तव्यात असलेले व आता नौकरी निमिला स्थाईक झालेले हे कुटुंब, महाविचाराची कास घेतलेले, त्यांचे आचरणात आणत ते जन रुजावे महणून अहोरात्र प्रयत्न कडॉक्टर, समाजाला लगलेले विषमते आपल्या महापुरुषांच्या विचाराने काढण्यासाठी त्यांचे साहित्य समाजातील महापुरुषाचे विचार लोकपर्यंत पोहचविण्याचे ते कार्य समाजाचा विकास साधायचा अमहापुरुषाचे विचार घराघरात

पाहुं अशा याचा धारणा आहे त्यासठा
ह्या महान राज्याने सयाजीराव गायकवाड
यांनी डॉ बाबासाहेब यांना शिष्यवृत्ती देऊन
उपकृत केले त्यांचा इतिहास समोर यावा
म्हणून शासनाने प्रकाशित केलेले ६५ ग्रंथ
त्यांनी समाजातील विविध मान्यवरांनी भेट
दिले, भटक्या विमुक्तांच्या मूळचे कारण
ते राजे होते ही अस्मिता त्यांना मारीत
व्हावी म्हणून होळकर घराण्याचे इतिहास
२५ खंड समाजात कार्य करण्याचा विविध
मान्यवर यांना भेट देऊन त्यांच्या कार्याची
महती ते पटवून देतात, ब्रिटिश राजवटीत
शरण न जाणारे एकमेव घराणे मंजे होलकर

घराणे आहे हे ते इतिहासातील पुरावे देऊन पटवून देतात, होळकरांचा इतिहास घराघरात पोहचवाया यासाठी ते जीवाचे रान करतात, सर्व माळ घाटात जे बाऱव बंधलेले आहेत ते राजमाता अहिल्याबाई होळकर यांनी बंधलेले आहेत, एवढेच नव्हे तर पश्च चे दवाखाने त्यांनी काढलेले आहे याचा इतिहास साक्षी आहे याचा ते प्रसार करतात, आपल्या महापुरुषाचे विचार समाजात शेवटच्या टोकापर्यंत पोहचवावे या साठी ते प्रयत्नशील असतात.

साहित्य सम्मान अण्णा भाऊ साठे यांचे साहित्य ४ खंड समाजात कार्य करीत असलेले समाज सेवक यांना मोफत देऊन त्यांना हा उपक्रम यास उन्मुक्त करतात. अण्णाभाऊनी मर्ण केलेले साहित्य साता समुद्रांगीकडे गेले परंतु आपण अजून त्या पासून आहोत ही खंत त्यांच्या मनात आहे राघरात अण्णा तयार होऊन ही विषमता करण्यासाठी तयार व्हावा या साठी ते कार्य करतात. महिन्यातून ४ वेळा गावाकडे न ते हे समाज कार्य करीत असतात त्यांच्या ह्या कार्याचा समाजातून विविध यवरांनी स्तुती केली आहे, त्यांच्या याकरणाची समाजातील विविध स्तरातून ती होत आहे

बसपा चे एकनिष्ठ, प्रमाणीक कार्यकर्ते शामराव टेकाळे यांचे अपघाती निधन

तर्फे कालकथित शामराव टेकाळे याचा जलदान विधी - श्रद्धांजली शोकसभा वांद्रे (पूर्व) मुंबई येथील बुद्ध विहारात दिनांक : १३ नोव्हेंबर २०२३ रोजी बौद्धाचार्य - भगवान तांबे गुरुजी यांच्या उपस्थितीत घेण्यात आला. त्यावेळी बहुजन समाज पार्टी मुंबई पदेश अध्यक्ष - प्रा. प्रविणजी धोजे प्रामुख्याने उपस्थित राहून भावपूर्ण श्रद्धांजली वाहीली. कालकथित - शामराव टेकाळे हे मुळचे मु. पो. बावची ता. रेणापूर जिल्हा लातूर येथील रहीवाशी होते. ते गेली अनेक वर्षा पासुन कलानगर वांद्रे (पूर्व) मुंबई येथे त्यांची बहिं पलिकाबाई भगवान मेहते यांचे कडेच वास्तव्य होते. या पूर्वीच त्यांच्या माता पित्यांचे निधन झाल्याने त्यांच्या बहीणबाईनेच शामचा सांभाळ केला. लहानाचा मोठा झाला पण त्यांनी लग्र करायचे नाही. अविवाहित राहून समाज कार्य करायचे असा प्रण केला होता.

नेहण्यासाठी त्यांनी आपल्या जिवाचा त्याग करणारे म्हणजे शामराव टेकाळे यांचे फार मोठे योगदान आहे त्यांचे कार्य महान आहे आणि आसे अकस्मात त्यांचे जाण्याने आंबेडकरी चळवळीचे फार मोठे नुकसान झाले आहे. अशा शब्दांत ऊपस्थित कार्यकर्त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. त्यांचे जाण्याने अम्हा कार्यकर्त्याना हमेशा कमतरता भासणार आहे आसे भावपूर्ण उदारांक काढून त्यांनी केलेल्या कायीचा गौरव करून भावपूर्ण श्रद्धांजली वाहीली. त्यावेळी बसपा मुंबई प्रदेश अध्यक्ष - प्रा. प्रविण धोजे सह आनेक बसपा पदाधीकारी कार्यकर्ते शेंकडोंच्या संख्येत उपस्थित होते. व तसेच नेरूल नवी मुंबई येथील उद्योजक राजकुमार मेहते व नवी मुंबई पऱ्यकार - कल्याणराव एच. हनवते यांनी उपस्थित राहून भावपूर्ण श्रद्धांजली वाहीली.

आरोग्य सेवा हीच ईश्वर सेवा हे
सह्यादी हॉस्पिटलचे ब्रीदवाक्य

लातूर प्रतिनिधि : शुक्रवार दि. १७
नोव्हेंबर २०२३ आरोग्य सेवा हीच ईश्वर
सेवा हे सहादी हॉस्पिटलचे ब्रीदवाक्य
असल्यामुळे लातूर व परिसरातील गरजू
रुणांना या नव्या सुविधेचा लाभ होऊन
त्यांना लवकरात लवकर आराम मिळेले
असा विश्वास राज्याचे माजी वैद्यकीय
शिक्षण सांस्कृतिक कार्यमंत्री व लातूर
जिल्ह्याचे माजी पालकमंत्री आमदार
अमित विलासराव देशमुख यांनी व्यक्त
केला गुरुवार दि. १६ नोव्हेंबर रोजी
झालेल्या कार्यक्रम प्रसंगी ते बोलत होते.
यावेळी माजी आमदार वैजनाथ शिंदे,
शिवसेनेचे संतोष सोमवारी, माजी चे अरमन
धनंजय देशमुख, लातूर शहर जिल्हे
कॅप्रेस कमिटीचे अध्यक्ष किरण जाधव
डॉ. अरविंद भाटवरे, ज्येष्ठ पत्रकार अशोक
चिंचोले, महेंद्र भाद्रेकर, डॉ. अशोक पोद्वारा
डॉ. कल्याण बरमदे, डॉ. सुरेखा काळे
जेष्ठ पत्रकार धर्मराज हळाळे, डॉ. अमित
भालेराव, प्रा. व्यक्ट किनीकर, प्रा. उदास
पाटील, डॉ. डी. एस. कदम आदिसह कॅप्रेस
पक्षाचे विविध पदाधिकारी, किणीकर
कुटुंबीय, मित्र परिवार उपस्थित होते
माजी मंत्री आमदार अमित विलासराव
देशमुख यावेळी पूढे बोलताना म्हणाऱ्या
की, शैक्षणिक केंद्र म्हणून नावारूपाल
आलेल्या लातूरमध्ये सेवाभावीवृत्त
असल्यामुळे हे शहर वैद्यकीय सेवेचे केंद्र
म्हणूनही आता नावारूपाला येत आहे
सर्व प्रकारच्या अद्यायवत सोयी सुविधापूर्व
रेहीत काणाऱ्यापासून घिसव आमदार

लातूरसह मराठवाड्यातील इतर जिल्हे आणि कर्नाटक, तेलंगाना, आंध्र प्रदेश या राज्यातील रुग्णांही लातूरला येत आहेत. इतर मोठ्या शहरांच्या तुलनेत येथे कमी खर्चात उपचार होत असल्यामुळे रुग्णांची लातूरला पसंती मिळत आहे असे सांगीतले. अद्यायावत सोयी सुविधा आणि कमी खर्चात उपचार हे लातूरच्या आरोग्य सेवेचे वैशिष्ट्य कायम राखण्यासाठी शासनाच्या वतीनीही जे करणे शक्य आहे ते सर्वकांही येथे केले जाईल, लातूरला येणारे रुग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांची कोणतेही गैरसोय होणार नाही यासाठीच्या सुविधा शासन आणि येथील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या माध्यमातून उभारण्यात येतील अशी ग्वाही याप्रसंगी माजी मंत्री, आमदार देशमुख यांनी बोलताना दिली यावेळी आमदार बालाजी किनीकर म्हणाले की, आयुष्यातील खरी रेता तर्वा नवांनं विक्रीकर करावाच आवडा

व गरीबी सांगून येत नाही ती श्रीमंत व गरीब असा भेदभाव ही करत नाही गोरगारिबांचे हॉस्पिटल बिल ते माफ करतात मुंबईला जे उपचार मिळतात ते लातूरला सह्याद्री मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल मध्ये मिळतात हे कौतुकास्पद आहे. लोकनेते विलासराव देशमुख यांनी २००९ मध्ये मी पहिल्यांदा आमदार झाल्यानंतर मला फोन केला लातूरचे सुपुत्र तुम्ही आहात तुम्ही आमदार झाला याबद्वल त्यांनी माझे अभिनंदन केले लोकनेते विलासराव देशमुख यांनी विकास कसा करायचे हे आपणाला शिकविले लातूरसारखा विकास इतर जिल्ह्याचा झाला नाही असे त्यांनी सांगितले.या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.देवाशीश रुईकर यांनी केले तर मनोगतडॉ.शितल बिराजदार, डॉ.हनुमंत किनीकर यांनी व्यक्त केले. सूत्रसंचालन प्रा.डॉ.गणेश बळंबे यांनी केले तर शेवटी अप्राप्त दर्जे करावा किंवी कांगांनी पांत्रे

